

Sopimus Herrala-Komola-Lahti siirtoviemärin käytöstä ja kunnossapidosta sekä peruskorjaus-, uudelleenrakentamis-, muutos- ja laajennustöistä

1. Sopijapuolet

Hollolan kunta
Y-tunnus 0146248-5
Virastotie 3
15870 Hollola

Kärkölen kunta
Y-tunnus 0148268-9
Virkatie 1
16600 Järvelä

Jäljempänä molemmat yhdessä "Osapuolet" ja kumpi tahansa asiayhteydestä riippuen "Osapuoli".

2. Sopimuksen tarkoitus

Tämä sopimus täydentää Hollolan ja Kärkölen kuntien sekä Orimattilan Vesi Oy:n 13.10.2010 solmimaa sopimusta Herrala-Komola -siirtoviemärin rakentamisesta ja omistamisesta. Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia Hollolan kunnan ja Kärkölen kunnan jätevesien johtamisesta Hollolan Herralasta Komolan kautta Lahteen käsiteltäväksi.

Tämän sopimuksen voimaantulon myötä Kärkölen Veden jätevedet johdetaan Hollolan kunnan, Kärkölen kunnan ja Orimattilan Vesi Oy:n yhteisomistuksessa olevaan Herralan pumppaamoon. Kärkölä-Herrala -siirtoviemärin liittämiskohta ja jätevesien johtamisreitti Herrala-Komola -siirtoviemäriin on merkitty liitekarttaan 1.

Kun Orimattilan Vesi Oy:n jätevesiä aletaan tulevaisuudessa johtamaan siirtoviemäriin, sopivat Osapuolet asiasta erikseen Orimattilan Vesi Oy:n kanssa

3. Tausta

Hollolan ja Kärkölen kunnat sekä Orimattilan Vesi Oy ovat tehneet 13.10.2010 sopimuksen Herrala-Komola -siirtoviemärin rakentamisesta ja omistamisesta. Tarkoituksena on johtaa Kärkölen ja Orimattilan jätevesiä Hollolan Herralaan ja edelleen Komolaan (Hollolan Salpakankaan entinen jätevedenpuhdistamo), josta on Hollolan omistama viemäryhteys Lahden verkostoon.

Em. sopimuksen kohdan 11. Käyttö ja kunnossapito mukaisesti "*Hollolan vesihuoltolaitos vastaa ko. verkoston käytöstä ja kunnossapidosta yksin siihen asti, kunnes toiset sopijaosapuolet ottavat verkoston käyttöönsä. Toisten osapuolten ottaessa verkoston käyttöönsä, laaditaan käytöstä ja kunnossapidosta oma erillinen sopimus. Käyttökustannukset jaetaan kunakin vuonna toteutuneiden virtaamien suhteessa.*"

4. Muut jätevesien siirtoviemäröintiin liittyvät sopimukset

Hollolan kunta on tehnyt sopimuksen LV Lahti Vesi Oy:n (nyk. Lahti Aqua Oy) kanssa Hollolan jätevesien johtamisesta Ali-Juhakkalan puhdistamolle 1.12.2004. Ko. sopimuksen kohdan 3 mukaisesti Hollolan kunta on yksin maksanut Komolassa olevat jätevesien esikäsittelyn ja pumppauksen investoinnit sekä sieltä rakennetun siirtoviemärin kaivoineen, tarvikkeineen ja asennuksineen Helsinki-Lahti radan pohjoispuolelle saakka. Tältä osuudelta Hollola on maksanut maatoista 50 %, kun samaan kaivantoon on asennettu Lahden asutusta palvelevaa

vesihuoltoverkostoa. Hollola on maksanut myös radan pohjoispuolelta yhtiön viemäriverkoston Ala-Okerointien liittymiskohdalle rakennetusta viemäristä 50 %. Lisäksi kunta on sitoutunut maksamaan 35 % liittymiskohdan ja Ali-Juhakkalan puhdistamon välisten yhteiskäyttöön tulevien viemäreiden rakennus- ja saneeraus kustannuksista. Kustannusjako on sama, mikäli siirtoviemäri joudutaan aikanaan saneeraamaan. Jos kuitenkin saneeraus johtuu Hollolan kunnan puolelta johdettavien jätevesien määrän ennakoitua suuremmasta kasvusta, jonka yhtiö hyväksyy, maksaa kunta saneerauksen kokonaisuudessaan itse. Hollola maksaa jätevedenkäsittelystä toteutuneiden käyttö- ja pääomakustannusten mukaisesti virtaamien suhteessa. Lisäksi jätevesikuormituksesta laskutetaan, jos Hollolasta tuleva, Komolassa tutkittu jätevesi on tutkimusten mukaisesti väkevämpää, kuin Ali-Juhakkalan puhdistamolle tuleva Lahden jätevesi.

Hollolan kunta on tehnyt Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimuksen vesihuoltopalvelujen operoinnista ja asiakaspalvelusta. Vuodesta 2008 alkaen Herrala-Komolan ja Lahden liitoskohdan siirtoviemäriin käyttö- ja kunnossapitokustannukset sisältyvät Hollolan ja Lahti Aqua Oy:n väliseen konsessiosopimukseen. Omistamiensa laitosten ja verkostojen rakentamis- ja saneerausinvestoinnit eivät sisälly sopimukseen, vaan Hollola kustantaa ne erikseen.

Kärkölän osalta Lahden liitoskohdan ja Ali-Juhakkalan välisen siirtoviemäriin käyttö- ja kunnossapitokustannukset sisältyvät Kärkölän ja Lahti Aqua Oy:n väliseen jäteveden käyttömaksuun. Sopimus jätevesien vastaanottamisesta on tehty Kärkölän ja Lahti Aqua Oy:n välillä 8.7.2024.

5. Siirtoviemärien käyttö ja kunnossapito

Viemäriinjojen ja niihin kuuluvien pumppaamojen ja muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi lasketaan toteutuneet kustannukset lisättynä hallintokuluilla, joiksi katsotaan 12 % toteutuneista kustannuksista.

Molemmilla Osapuolilla on oikeus johtaa jätevesiä viemäriin omistussuuttaan (1/3) vastaavan kapasiteettivarauksen mukaan.

Osapuolet voivat perustellusta syystä ylittää oman kapasiteettivarauksensa lyhytaikaisesti ilmoitettuaan siitä ensin toiselle Osapuolelle. Yliittäjäosapuoli vastaa ylityksestä muille Osapuolille mahdollisesti aiheutuvista lisäkustannuksista. Perustelluksi syyksi katsotaan äkillinen ennakoimaton tapahtuma, mihin Osapuoli ei ole voinut varautua tai tilanne, jossa kolmannelle osapuolelle aiheutuvien vahinkojen rajaamiseksi kapasiteetin ylitys on välttämätöntä. Lumensulamis- tai sadevesien (hulevesien) suurta määrää ei kuitenkaan katsota perustelluksi syyksi.

Mikäli kapasiteetin ylitys on jatkuvaa tai Osapuolella on tiedossa pidempiaikainen kapasiteetin ylitystarve, ylittäjä on velvollinen ostamaan tarvitsemansa lisäkapasiteetin toisen Osapuolen vapaana olevasta kapasiteetista. Toinen Osapuoli on velvollinen myymään vapaata kapasiteettia viemäriin teknisestä nykykäyttöarvosta. Osapuoli voi kieltäytyä myymästä vain, mikäli tällä on tiedossa omaa tarvetta kyseiselle kapasiteetille.

Osapuolet huolehtivat yhteisesti, että siirtoviemäri ja siihen liittyvät pumppaamot ja laitteistot säilyvät asianmukaisessa kunnossa ja hallinnassa noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä hyviä toimintatapoja. Kumpikin Osapuoli huolehtii itse omistamiensa johtolinjojen ja niihin kuuluvien pumppaamojen ja muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapitotehtävistä.

Yhteisessä omistuksessa olevan siirtoviemäriin ja siihen kuuluvien pumppaamoiden ja muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapidosta päättävät käyttävät Osapuolet keskenään yhdessä. Käyttö- ja kunnossapitotehtävät pyritään järjestämään ensisijaisesti Osapuolten toimesta. Mikäli Osapuolilla ei ole tarjota käyttö- ja kunnossapidon edellyttämiä resursseja, toiminnot kilpailutetaan.

Orimattilan Vesi Oy:n osalta käyttö- ja kunnossapidon kustannuksiin osallistumisesta sovitaan erikseen, kun sen jätevesiä aletaan johtamaan siirtoviemäriin.

Osapuolet vastaavat omista hallintokuluistaan. Mahdollisista Osapuolia yhteisesti palvelevien kunnossapitohankkeiden hallintokulujen jakoperiaate on kuvattu edellä.

6. Jätevesien laatu ja määrä

Kumpikin Osapuoli vastaa siirtoviemäriin johtamansa jäteveden laadusta ja määrästä sekä niiden mittauksesta kustannuksellaan. Määrämittauksissa tulee käyttää menetelmiä, jotka täyttävät mittauslaitelain (707/2011) vaatimukset. Laatumääritysten tulee olla kolmannen riippumattoman osapuolen tekemiä. Näytteiden otosta ja analysoinnista vastaa kumpikin Osapuoli kustannuksellaan.

Kumpikin Osapuoli vastaa siirtoviemäriin johtamiensa jätevesien laadusta niin, etteivät ne aiheuta haittaa tai vahinkoa viemäriverkostolle, jätevedenpuhdistamolle, puhdistusprosessille tai henkilökunnalle ja että viemäroittävät jätevedet täyttävät voimassa olevan lainsäädännön vaatimukset kuten - VNA 888/2006 yhdyskuntajätevesistä ja VNA 713/2014 ympäristönsuojelusta § 41 ja liitteen 1 raja-arvot sekä VNA 1022/2006 4 §:n ja liitteen 1 A) kohdan vaatimukset.

Kumpikin Osapuoli vastaa lisäksi siitä, että tässä sopimuksessa tarkoitettuun siirtoviemäriin johdettavat jätevedet täyttävät lainsäädännön sekä Osapuolen ja Lahti Aqua Oy:n kanssa mahdollisesti erikseen sovittujen ehtojen mukaiset laatuvaatimukset. Jos Osapuolen toimittama jätevesi ei täytä erikseen asetettuja laatuvaatimuksia, Osapuoli vastaa vastaanottajalle siitä mahdollisesti aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista.

Osapuolet sitoutuvat vähentämään järjestelmällisesti sade-, vuoto- ja perustusten kuivatusvesien määrää jätevesiviemäriissä omalla alueellaan ja muuttamaan sekaviemäroityjä alueita verkoston saneerauksen yhteydessä erillisviemäroidyiksi.

Kärkölen jäteveden määrä mitataan sekä Järvelän jätevedenesikäsittelylaitoksella (tulevalla pumppaamolla) että Kärkölen ja Herralan välisen siirtolinjan loppupäässä sijaitsevalta mittausasemalta. Orimattilan Vesi Oy:n mittauspiste sovitaan erikseen siinä vaiheessa, kun Orimattilan Vesi Oy alkaa johtamaan jätevesiä yhteisviemäriin. Komolassa mitatusta jätevesimäärästä vähennetään Kärkölestä ja Orimattilasta standardoitujen mittausten perusteella johdetun jäteveden määrät, jolloin jäljelle jäävä jätevesimäärä on Hollolan virtaamaa.

7. Haju- ja ympäristöhaitat

Osapuolet huolehtivat omilla viemäriosuuksillaan haju-, ympäristö-, työturvallisuus- tai muiden haittojen riittävästä hallinnasta, poistamisesta ja niiden todentamisesta kustannuksellaan niin, etteivät haitat siirry yhteiselle siirtoviemäriosuudelle. Osapuolet eivät tee teollisuusjätevesi- tai erityisliittymissopimuksia asettamatta vastaanottamalleen jätevedelle mainittujen haittojen aiheuttamista kieltäviä ehtoja. Osapuoli varmistaa ennalta sen, että tässä sopimuksessa tarkoitettuja jätevesiä vastaanottava jätevedenpuhdistamo kykenee käsittelemään ne lupaehtojensa mukaisesti.

Mikäli siirtoviemäriin ympäristössä esiintyy Osapuolen jätevesistä johtuvaa haju-, ympäristö-, työturvallisuus- tai muuta haittaa, haitan aiheuttanut Osapuoli on velvollinen poistamaan haitan kustannuksellaan, mikäli haitan näytetään johtuvan yksinomaan ko. Osapuolen jätevesistä. Mikäli haitan ei voida näyttää johtuvan yksinomaan kummankaan Osapuolen jätevesistä, Osapuolet vastaavat haitan selvittämisen- ja poistamiskustannuksista yhteisvastuullisesti aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Mikäli Kärkölen siirtoviemäroity jätevesimäärän on selvästi Hollolan jätevesimäärää suurempi, käytetään Kärkölen kustannusosuutena 60 % ja Hollolan 40 %. Osapuolet ovat velvollisia toimittamaan toisille Osapuolille asian selvittämiseksi tarvittavat tiedot.

Osapuolet vastaavat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti rannan tai vesialueen omistajalle, haltijalle tai muulle vahingon tai haitan kärsijöille jätevesien päästämisestä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta. Kustannusten jakoperusteena käytetään yllä kuvattuja periaatteita.

8. Käyttökustannusten jako

Käyttökustannukset jaetaan alkuperäisen sopimuksen (johtolinjojen omistajien solmiman sopimuksen 13.10.2010) mukaisesti mitattujen vuosivirtaamien suhteessa. Sama periaate koskee myös Hollolan omistuksessa olevaa Komola-Lahden liitospisteen välistä osuutta.

Jäteveden sisältämästä kuormituksesta ja haitta-aineista aiheutuvista lisäkustannuksista vastaa aiheuttaja.

9. Peruskorjaus-, uudelleenrakentamis-, muutos- ja laajennustyöt

Osapuolet päättävät yhteisomistuksessa olevan Herrala-Komola -siirtoviemärin ja pumppaamorakennusten peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinneista yhteisesti. Vesihuollon käyttöomaisuuden uusintainvestointitaso tulee olla vähintään sellainen, että verkostot ja laitteistot täyttävät vesihuollolle asetetut yleiset tekniset ja taloudelliset vaatimukset ottaen huomioon myös riittävä varautumisen taso häiriötilanteiden varalle. Liitteenä on listattuna sopimuksen tekohetkellä tiedossa olevat tarvittavat investoinnit ja niiden tavoitteelliset toteuttamisaikataulut.

Kustannukset jaetaan rakennusten ja rakennelmien (putket ja pumppaamorakennukset) osalta omistusosuuksien suhteessa siten, että Orimattilan Vesi Oy:n osuus huomioidaan Osapuolten suhteellisissa osuuksissa. Koneiden, laitteiden ja aineettomien hyödykkeiden osalta (pumput, sähkö-, mitta- ja atk-laitteet ja ohjelmat) peruskorjauksista ja uudisrakentamisinvestoinneista päätetään viemäriä käyttävien Osapuolten kesken ja kustannukset jaetaan viemäriä käyttävien Osapuolten kesken tasan.

Peruskorjausten ja uusintainvestointien hallintokulujen jakoperiaate on sama kuin kunnossapidon hallintokustannusten jaossa silloin, kun yksi Osapuolista hallinnoi peruskorjaushanketta kaikkien lukuun.

Muutos- ja laajennustöiden kustannuksista vastaa se Osapuoli, jonka käyttöön rakennettava lisäkapasiteetti tulee. Muissa investoinneissa kustannukset jaetaan hyödynsaajien kesken siten, että molempien osapuolten maksuosuus vastaa osapuolen saamaa suhteellista hyötyä. Mikäli lisäkapasiteetti tulee Osapuolten yhteiseen käyttöön, osallistuvat Osapuolet rakentamiskustannuksiin erikseen sovittavien lisäkapasiteettivarausten suhteessa.

Hollolan omistuksessa olevan Komolan laitoksen ja Komolan ja Lahden liitoskohdan välisen siirtoviemärin osalta Hollola vastaa kaikista peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinneista sekä ylläpito-, muutos- ja laajennustöiden kustannuksista. Kärkölän kunta suorittaa Hollolalle vuosittain vuokraa edellä mainitun laitoksen ja siirtoviemärin hyödyntämisestä.

Vuosittaisen vuokran määrä on yhteensä 10 000 euroa. Vuokraa voidaan tarkistaa vuosittain. Mahdollisia hinnankorotuksia esittäessään Hollolan tulee yksilöidä ne kustannustekijät, joihin se vetoaa hinnanmuutoksen perusteena.

10. Hallinto- ja talous

Osapuolet kokoontuvat vähintään kerran vuodessa. Osapuolet käsittelevät kokouksessa ainakin seuraavat asiat:

- Edellisvuoden virtaama ja laatutiedot
- Edellisvuoden lopulliset käyttö ja kunnossapitokustannukset
- Sopimusta koskevat erimielisyydet ja kehittämissuhteet
- Kapasiteettivarausten ajantasaisuus ja riittävyys
- Sopimuksen mukaiset ja vastaiset poikkeamat ja niiden kustannukset
- Osapuolten seuraavan vuoden jäteveden määrää ja laatua koskevat ennusteet, suunnittelu- ja investointitarpeet sekä muut yhteistyöhön vaikuttavat asiat

Osapuolella on oikeus tarkastaa toisen Osapuolen käyttö- ja kunnossapitokustannusosuuksia koskeva kirjanpito. Osapuolella on oikeus saada toiselta osapuolelta muutkin sopimuksen noudattamisen valvonnassa tarvittavat tiedot.

11. Vahingon torjuminen ja varautuminen

Osapuolten tulee vahingon uhatessa tai sattuesssa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin, joita Osapuolelta voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi. Kustannukset, jotka aiheutuvat Osapuolelle toisen Osapuolen vastuualueella tapahtuneen vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta, on vahingon aiheuttajan korvattava. Osapuolten on torjuttava ja rajoitettava vahinkoja tarpeen mukaan yhteistoiminnassa.

Osana vesihuoltolain 15 a §:n mukaista lakisääteistä vesihuoltolaitoksen palvelujen turvaamista häiriötilanteissa Osapuolet varmistavat työsopimuslain (55/2001) mukaisissa työsopimuksissaan sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) virkasuhteita koskevissa sopimuksissaan, että niiden henkilöstön velvollisuutena on kaikilta osin noudattaa myös tätä sopimusta vesihuoltoa uhkaavan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi. Sama koskee terveydensuojelulain (763/1994) 8 ja 44 §:ssä, ympäristönsuojelulain 52 ja 120 §:ssä tarkoitettuja yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) vastaisia tai pelastuslain (379/2011) tarkoitettuja häiriö- ja poikkeustilanteita viranomaisen sitä edellyttäessä sopijapuolten verkkoon liittyvässä toiminnassa.

12. Vastuut ja vahingonkorvaukset

Osapuolet ilmoittavat toisilleen ja muille osallisille ja viranomaisille viipymättä mahdollisista poikkeus- ja vaaratilanteista sekä suunnitteilla olevista toimenpiteistä, jotka saattavat aiheuttaa haittaa.

Molemmat Osapuolet vastaavat mahdollisista vahingoista ja korvauksista, jotka aiheutuvat sen alueelta tulevista jätevesistä ja niiden viemäroinnistä. Osapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Osapuoli ei kuitenkaan vastaa viivästyksistä ja vahingoista, jotka johtuvat ylivoimaisesta esteestä. Osapuolen on ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle viipymättä, samoin kuin esteen lakkaamisesta. Välilliset vahingot korvataan ainoastaan, mikäli vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

Mahdollinen korvaus kolmannelle osapuolelle pumppaamoiden, runkoviemäreiden tai muiden laitteistojen käytöstä aiheutuneista vahingoista jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Mikäli Kärkölan siirtoviemäröity jätevesimäärän on selvästi Hollolan jätevesimäärää suurempi, käytetään Kärkölan kustannusosuutena 60 % ja Hollolan 40 %. Mikäli vahinko ei ole riippuvainen jätevesimäärästä (esim. pumppaamon käyttöasteen perusteella), jaetaan korvaus Osapuolten kesken omistusten mukaisessa suhteessa siten, että Orimattilan Vesi Oy:n osuus huomioidaan Osapuolten suhteellisissa osuuksissa. Kuitenkin vahingosta, jonka voidaan osoittaa johtuvan yksinomaan toisen Osapuolen tuottamuksesta tai jätevesien laadusta, vastaa yksinomaan tämä Osapuoli.

Vahingonkorvausvastuu kolmansille määräytyy voimassa olevan oikeuden mukaan. Vahingosta, jonka voidaan osoittaa johtuvan yksinomaan yhden osapuolen tuottamuksesta, vastaa kuitenkin yksinomaan tämä osapuoli riippumatta siitä, kumpi sopijapuoli on vahingonkorvauslain nojalla vastuussa vahingosta. Osapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingot, joiden syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Tämä koskee myös mahdollisten perusteettomien etujen palautusta maksetuista käyttö- ja investointikustannuksista, jos esim. jonkin osapuolen virtaamamittaus ei ole ollut luotettavaa (mittausvirhe > 5 %).

13. Poikkeukselliset tilanteet

Osapuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä mahdollisista poikkeus- ja vaaratilanteista sekä suunnitteilla olevista toimenpiteistä, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vahinkoa viemäriverkoston tai jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Osapuoli on velvollinen viipymättä korjaamaan verkostossaan tai laitteissaan toisen Osapuolen kyseistä toimintaa haittaavan olennaisen vian tai puutteen ja korvaamaan toiselle Osapuolelle siitä aiheutuneen vahingon.

Osapuolet sopivat jäteveden johtamisen keskeytyksestä etukäteen. Äkillisessä tilanteessa keskeyttänyt Osapuoli tiedottaa keskeytyksestä olosuhteet huomioon ottaen viipymättä toiselle Osapuolelle. Korvausvelvollisuutta ei ole, kun keskeytyksen syynä on

- tilapäinen ja välttämätön huoltotyö, tai
- keskeyttäneestä sopijapuolesta riippumaton ja ennalta arvaamaton tapahtuma, tai
- ylivoimainen este.

Osapuolet voivat keskeyttää jäteveden siirtoviemäroinnin ylivoimaisen esteen vuoksi, tai ennalta arvaamattomasta syystä ilman velvollisuutta korvata keskeytyksestä mahdollisesti aiheutunut vahinko tai edunmenetykset. Keskeyttänyt Osapuoli tiedottaa keskeytyksestä olosuhteet huomioon ottaen viipymättä toiselle Osapuolelle.

Ylivoimaisella esteellä ja ennalta arvaamattomalla syyllä tarkoitetaan sellaista ennakoimatonta tapahtumaa, joka estää tai tekee kohtuuttoman vaikeaksi viemäriverkoston toimittamisen tai vastaanottamisen. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi sota, kapina, luonnonmullistus, yleinen energianjakelun keskeytyminen, tulipalo, yleislakko, saarto, sairastuminen, kuolema tai muu yhtä merkittävä ja epätavallinen Osapuolista riippumaton syy.

Kumpikin Osapuoli on velvollinen viipymättä korjaamaan verkostossaan tai laitteissaan toisen Osapuolen toimintaa haittaavan olennaisen virheellisyden, epäkuntoisuuden tai puutteellisuuden.

Kun viemäriverkoston vastaanottaminen on ilmeisen mahdotonta ja kyseessä ei ole lyhytaikainen tai ennalta sovittu keskeytys, Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sellaisista toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää keskeytyksestä aiheutuvia vahinkoja.

14. Erimielisyydet

Kaikki tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat riitaisuudet, joista Osapuolet eivät voi keskenään sopia, jätetään Päijät-Hämeen käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

15. Sopimuksen muuttaminen

Sopimusta voidaan tarvittaessa täsmentää yksityiskohtaisemmaksi, jos Osapuolet ovat siitä yksimielisiä. Lisäksi voidaan sopia jäteveden toimittamiseen tai vastaanottamiseen liittyvistä teknisistä järjestelyistä sekä muista vesihuollon käytäntöön liittyvistä toimenpiteistä.

Mikäli muuten ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä ilmenee riittävä syy sopimuksen muuttamiseen, Osapuolet neuvottelevat sopimuksen muuttamisesta. Riittävä syy voi olla esimerkiksi pakottavan lainsäädännön tai viranomais määräyksen muutos, tekninen kehitys, Osapuolen olosuhteiden olennainen muuttuminen tai muu vastaava syy.

16. Sopimuksen voimaantulo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan ja Osapuolia sitovaksi, kun Osapuolten toimielimet ovat sen lainvoimaisilla päätöksillään hyväksyneet ja sopimus on allekirjoitettu Osapuolten kesken.

Sopimus on toistaiseksi voimassa. Sopimus on irtisanottavissa 3 vuoden irtisanomisajalla kumman tahansa Osapuolen toimesta. Sopimusta ei voi kuitenkaan irtisanoa ennen vuotta 2029.

Sopimusta ei voi siirtää kolmannelle taholle ilman molempien Osapuolten suostumusta.

Sopimusta on laadittu kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi molemmille Osapuolelle.

Hollolassa/Kärkölässä/ XX.XX.2024

Markku Koskinen

Päivi Rahkonen

Kärkölen kunta

Hollolan kunta

Liitteet:

1. kartta johtolinjoista
2. investointitaulukko